

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СЛУЖБА В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Служба в органах місцевого самоврядування
Викладач (-і)	Федорончук Андрій Володимирович, к.ю.н., викладач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596134
E-mail викладача	andrii.albu@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkmtap.cnu.edu.ua/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних, науково-дослідних завдань і т. д.
2. Анотація навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є нормативно-правові засади служби в органах місцевого самоврядування в професійній діяльності службовця в органах місцевого самоврядування, а також, врахування загальноєвропейських стандартів при реформуванні служби в органах місцевого самоврядування в Україні. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Місцеве самоврядування та служба в органах місцевого самоврядування. 2. Прийняття, проходження та звільнення зі служби в органах місцевого самоврядування. Служба в органах місцевого самоврядування – навчальна дисципліна, метою якої є засвоєння студентами знань про сутність служби в органах місцевого самоврядування, її правові засади, особливості відповідальності за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування; вироблення у студентів умінь практичного застосування при вирішенні професійних завдань законодавства, що регулює відносини з приводу проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни є Конституція України, Закони України: «Про Місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та ряд інших законів і підзаконних актів. Навчальна дисципліна «Служба в органах місцевого самоврядування» є вибіркоким навчальним курсом. Підготовка за цією дисципліною покликана забезпечувати студентам належний рівень професійних знань, які можуть бути реалізовані у практиці державотворення нашої країни. Окрім того, що вона розвиває загальну професійну культуру будь-якого юриста, досить важливим є і практичне значення відповідних знань. Насамперед для тих студентів, що готуються до служби в органах місцевого самоврядування.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення навчальної дисципліни «Служба в органах місцевого самоврядування» є засвоєння основних теоретико-правових положень з питань служби в органах місцевого самоврядування. Основними цілями вивчення дисципліни «Служба в органах місцевого самоврядування» є набуття студентами знань та розуміння сутності служби в органах місцевого самоврядування, моделі служби в органах місцевого самоврядування та проблем реформування служби в органах місцевого самоврядування в Україні; принципів та правових джерел служби в органах місцевого	

самоврядування; сучасної державної кадрової політики службою в органах місцевого самоврядування в Україні; правового статусу службовця в органах місцевого самоврядування; специфіки відповідальності за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Знати основні поняття, цілі, завдання та функції служби в органах місцевого самоврядування їх місце в демократичній, правовій, соціальній державі, громадянському суспільстві та пріоритетні напрями її подальшого розвитку;

Знати сутність принципів служби в органах місцевого самоврядування, їх особливості як соціального та правового інституту та структуру служби в органах місцевого самоврядування зміст і сутність норм конституційного, адміністративного, міжнародного, публічного права у розрізі застосування у практичній діяльності;

Знати структуру та зміст складових організаційного інституту служби в органах місцевого самоврядування у тому числі: види служби в органах місцевого самоврядування; основні ознаки, принципи класифікації посад в органах місцевого самоврядування; етапи проходження служби в органах місцевого самоврядування, нормативно-правову базу щодо їх організації та реалізації;

Знати специфіку правового статусу службовців в органах місцевого самоврядування загальні вимоги, права, обов'язки, гарантії, заохочення та встановлені до них правила поведінки, а також, основні положення щодо відповідальності за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування.

Фахові компетентності:

Вміння використовувати отримані знання щодо організації проходження служби в органах місцевого самоврядування й користуватися організаційно-управлінським інструментарієм при вирішенні професійних завдань.

Здатність орієнтуватися в системі законодавчих та локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини у сфері проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування, правильно його застосовувати у практичній діяльності.

Здатність до аналізу і коментування нормативно-правових актів, які регулюють питання проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування, визначення шляхів їх вдосконалення.

Програмні результати навчання

- здатність демонструвати знання та розуміння порядку (етапів) проходження служби в органах місцевого самоврядування в Україні;
- здатність демонструвати знання і розуміння структури та принципів служби в органах місцевого самоврядування в Україні;
- знати основну нормативно-правову базу проходження служби в органах місцевого самоврядування та оптимальні шляхи удосконалення служби в органах місцевого самоврядування;
- вміння надавати консультації щодо правового регулювання відносин з приводу проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування;
- дотримуватись основних вимог до служби в органах місцевого самоврядування і поводити себе в межах загальних правил поведінки службовця в органах місцевого самоврядування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Очна /денна форма навчання	
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семест р	Спеціальні сть	Курс (рік навчан ня)	Нормативний / вибірковий

2	081 Право	1	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		Лекції	Практ. заняття	Сам. робота
<i>Змістовий модуль I. Місцеве самоврядування та служба в органах місцевого самоврядування</i>				
Тема 1. Поняття та система місцевого самоврядування		2	2	10
Тема 2. Сутність та правові джерела служби в органах місцевого самоврядування		2	4	10
Тема 3. Правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування		2	2	10
<i>Змістовий модуль II. Прийняття, проходження та звільнення зі служби в органах місцевого самоврядування</i>				
Тема 4. Прийняття на службу в органи місцевого самоврядування		2	4	10
Тема 5. Проходження та звільнення зі служби в органах місцевого самоврядування		2	4	10
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування		2	2	10
Заг.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/03/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D1%97-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%9D%D0%9D%D0%AE%D0%86.pdf			
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання усіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на передостанньому семінарському занятті модуля і охоплює теми № 1, 2, 3, 4, 5, 6 навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота складається із трьох видів завдань. Перше завдання – написання есе. Оцінюється максимально у 30 балів. Друге завдання – складання юридичного кросворду. Оцінюється максимально у 15 балів. Третє завдання – вирішення тестового завдання. Оцінюється у 5 балів. Максимальний бал за модульну контрольну роботу становить 50. За бажанням (для отримання додатково до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання. Тематики та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0/			
Семінарські заняття	Оцінюються за 4-рівневою шкалою (від 2 до 5). Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3			

	Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік. Підсумковий бал з навчальної дисципліни, яка завершується заліком, розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському (практичному, лабораторному занятті) та складається з суми підсумкового балу за семінарські (практичні, лабораторні) заняття та самостійну роботу (максимально 45 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 5 балів), балу за наукову роботу (максимально 10 балів) та в сукупності становить максимальну 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, ведення термінологічного словника, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента). Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри - <https://kkmtap.pnu.edu.ua/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобіганняплагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть лекції і практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Конституція України від 28.06.1996 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30.
2. Про місцеве самоврядування в Україні [Текст]: Закон України від 21.05.1997 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 24.
3. Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування” // Відом. Верховної Ради. — 2001. — № 33. — Ст. 175
4. Європейська Хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р. – Страсбург, 1985.
5. Левківська Н. Поняття та особливості правового статусу посадової особи органу місцевого самоврядування. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2009. Вип. 1. С. 217-227, URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadu_2009_1_22 (дата звернення: 27.08.2023)
6. Ткаченко Г. С. Правові засади служби в органах місцевого самоврядування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 8. С. 103-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_8_22 (дата звернення: 27.08.2023)
7. Бородін Є. Реалізація права громадянина на службу в органах місцевого самоврядування:

вітчизняний та зарубіжний досвід/ Державне управління та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 2. С. 167-175, URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2016_2_24 (дата звернення: 27.08.2023)

8. Бойко О. Служба в органах місцевого самоврядування: заручник чи провайдер. 2022, URL: <https://gubryka.com/blog/service-in-local-self-government/> (дата звернення: 27.08.2023).

9. Лопушинський І., Філіпова В., Плющ Р. Служба в органах місцевого самоврядування України: Новації законодавчого забезпечення. Expert: Paradigm of Law and Public Administration. 2022. Вип. (1). С. 103–113, URL: [//doi.org/10.32689/2617-9660-2022-1\(19\)-103-113](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2022-1(19)-103-113) (дата звернення: 27.08.2023)

10. І.В. Лазебна, І.П. Динник Служба в органах місцевого самоврядування: українські реалії та зарубіжний досвід. № 2(85). 2023: Вісник Херсонського національного технічного університету. С. 254-259, URL: https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/279/269 (дата звернення: 27.08.2023)

11. Про службу в органах місцевого самоврядування: Проект Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» No 6504 від 05 січня 2022 року / Шмигаль Д. / Кабінет Міністрів України URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=73563 (дата звернення: 27.08.2023)

12. Новий Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”: нова якість служби. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/16506> (дата звернення: 27.08.2023)

**Викладач кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного права
Навчально-наукового юридичного інституту,
кандидат юридичних наук**

Андрій Федорончук